

Sygn. akt V CSK 187/06

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 12 lipca 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Żyznowski (przewodniczący)

SSN Antoni Górski (sprawozdawca)

SSN Henryk Pietrkowski

Protokolant Izabella Janke

w sprawie z powództwa T.O.

przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie [...]

o zapłatę,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 12 lipca 2006 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 9 listopada 2005 r., sygn. akt [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Przedmiotem sprawy jest dochodzone, początkowo dwoma odrębnymi pozwami, żądanie zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Wojewodę, na rzecz strony powodowej łącznie 643.029,26 zł. Kwota ta obejmuje należności z tytułu podatków i wynagrodzeń pracowniczych, które zapłacił Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej - Specjalistyczny Szpital Zespolony po uzyskaniu podmiotowości prawnej na skutek wpisania do rejestru sądowego w dniu 17 kwietnia 1998 r., a które to należności obciążały Skarb Państwa, ponieważ przed wspomnianym przekształceniem Szpital był jego jednostką budżetową. Wierzytelność z tego tytułu była przedmiotem kolejnych cesji; ostatecznie należy do T.O., który wstąpił do sprawy za zgodą stron w miejsce pierwotnej powódki A.O.

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 30 lipca 2004 r. oddalił powództwo, ustalając na podstawie zeznań świadków oraz opinii biegłego z zakresu księgowości P.P., że Szpital po uzyskaniu samodzielności prawnej dysponował w dalszym ciągu tylko środkami budżetowymi przekazywanymi mu przez Wojewodę aż do końca lipca 1998 r. i z tych środków pokrył wspomniane należności powstałe w okresie jego działalności jako jednostki budżetowej Skarbu Państwa. W takim zaś stanie rzeczy usamodzielnionemu Szpitalowi nie przysługiwała z tego tytułu żadna wierzytelność w stosunku do Skarbu Państwa, a zatem strona powodowa na skutek cesji w istocie niczego nie nabyła, stąd też powództwo podlegało oddaleniu.

Apelacja strony powodowej od tego orzeczenia została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 9 listopada 2005 r., który podzielił ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu I – ej Instancji.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną powód. Zarzucił naruszenie art. 33 k.c., art. 40 k.c. i art. 80 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872, ze zm.), art. 37 k.c. w zw. z art. 35 b ust. 3, art. 53 ust. 1 i art. 60 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej w zw. z art. 15 ustawy z dnia 5 stycznia 1991 r. prawo budżetowe, art. 33 ust. 1, art. 50 oraz art.

55 ustawy zoz, art. 353¹ k.c. i § 12 umowy nr 4/98 z dnia 13 lipca 1998 r. oraz art. 65 k.c. i § 1 ugody z dnia 6 września 2000 r.

Procesowa podstawa skargi zawiera zarzuty naruszenia art. 278 k.p.c. w zw. z art. 286 k.p.c. oraz art. 378 p 1, art. 382 i art. 385 k.p.c.

Na tych podstawach powód wnosi o uchylenie skarżonego wyroku, ewentualnie także wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, lub o jego uchylenie i uwzględnienie powództwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Niniejsza sprawa nie jest jedynym sporem, jaki rozstrzygał Sąd Apelacyjny na tle spleconych przez samodzielne zakłady opieki zdrowotnej należności, które powstały przed uzyskaniem przez nie odrębnej podmiotowości prawnej. Jedną z takich spraw, prowadzona między tymi samymi stronami, o bardzo podobnym stanie faktycznym, była także przedmiotem rozpoznania przez Sąd Najwyższy. W sprawie tamtej chodziło również o sytuację, w której zobowiązanie z tytułu wynagrodzenia za pracę powstało w czasie, kiedy Zakład Opieki Zdrowotnej funkcjonował jeszcze jako jednostka budżetowa Skarbu Państwa, zaś uregulowanie tego zobowiązania nastąpiło już po zarejestrowaniu tego Zakładu jako osoby prawnej. W uzasadnieniu wyroku z dnia 26 stycznia 2005 r., V CK 407/04, Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że przesądzające znaczenie ma tu fakt uzyskania przez Zakład odrębnej od Skarbu Państwa podmiotowości prawnej. Z tą chwilą bowiem dawny Szpital, będący jednostką budżetową, nie tylko nabył samodzielność w obrocie prawnym, ale także przejął pełną odpowiedzialność za gospodarowanie środkami publicznymi, niezależnie od źródeł ich pochodzenia. Tezę tę, jako wyjściową, należy podzielić i przyjąć także przy rozstrzygnięciu niniejszej sprawy.

Tymczasem Sąd Apelacyjny, za Sądem Okręgowym, przywiązał zasadnicze znaczenie do kwestii pochodzenia środków finansowych, którymi Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej regulował zobowiązania byleż jednostki budżetowej, a raczej zobowiązania samego Skarbu Państwa, akcentując zarówno w ustaleniach faktycznych, jak i w kwalifikacji prawnej tych ustaleń, że pokrycie przez Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej należności Szpitala, pochodzących sprzed

uzyskania samodzielności prawnej na skutek zarejestrowania w dniu 17 kwietnia 1998 r., nastąpiło ze środków finansowych przekazywanych Samodzielnemu Zakładowi przez Wojewodę. Należy podkreślić, że inaczej być nie mogło, skoro umowa na udzielanie świadczeń zdrowotnych przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, na podstawie której Zakład ten miał otrzymywać ustalone w niej na swoją działalność środki finansowe, została zawarta dopiero w dniu 13 lipca 1998 r. W ten sposób doszło nieomal do zapoznania podstawowego faktu, jakim jest autonomiczność i samodzielność osoby prawnej, powstałej na skutek zarejestrowania Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej. Tym samym nie sposób jest odeprzeć zarzutów skargi kasacyjnej, wskazujących na naruszenie przez Sąd tej samodzielności prawnej, tj. art. 33, art. 37 i art. 40 k.c. oraz art. 33 i art. 35 b ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408, ze zm.). Określanie zaś za biegłym, że przekazywane przez Wojewodę temu Zakładowi środki finansowe są dotacją, pozostaje w oczywistej sprzeczności z treścią art. 55 ustawy zoz, definiującym pojęcie dotacji budżetowej w rozumieniu tej ustawy. Teoretycznie rzecz ujmując nie można wykluczyć, że przekazując Samodzielnemu Zakładowi środki finansowe, Wojewoda mógł zastrzec na jaki konkretnie cel mają być one przeznaczone. W takiej hipotetycznej sytuacji Samodzielny Zakład spełniałby rolę swoistego pośrednika w przekazywaniu należności na regulowanie zaległych zobowiązań Skarbu Państwa, jednakże w tym zakresie nie ma ustaleń, które potwierdzałyby, że tak rzeczywiście było, co podważa całą konstrukcję prawną przyjętą w orzeczeniach Sądów obu instancji.

Trzeba też zgodzić się ze skarżącym, że Sąd Apelacyjny nie ustalił w sposób jednoznaczny zakresu przedmiotu regulacji ugody z dnia 6 września 2000 r., zawartej pomiędzy Wojewodą a Specjalistycznym Szpitalem Zespolonym, co ma istotne znaczenie w sprawie. Ważność tej ugody nie została zakwestionowana. Należy zatem przyjąć, że gdyby obejmowała ona także należności pracownicze i pochodne, o których zwrot toczy się niniejsza sprawa, to, uwzględniając treść art. 917 k.c., prowadzenie długotrwałego postępowania dowodowego byłoby zbędne, ponieważ ugodowe uregulowanie tych kwestii byłoby wiążące także w niniejszym procesie dla sądu. W tym kontekście nie da się więc również odeprzeć zarzutu skargi kasacyjnej naruszenia art. 65 k.c.

Dlatego skarga podlegała uwzględnieniu (art. 398¹⁵ k.p.c.).